

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ**

**МАТЕМАТИКА ЖӘНЕ МЕХАНИКА ФЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ
НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ
МАТЕМАТИКИ И МЕХАНИКИ**

**МЕХАНИКА-МАТЕМАТИКА ФАКУЛЬТЕТИ
МЕХАНИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

СТУДЕНТТЕР МЕН ЖАС ҒАЛЫМДАРДЫҢ

"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"

**АТТЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ФЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ**

**8-11 сәуір 2014 ж.
ТЕЗИСТЕР ЖИНАҒЫ**

СБОРНИК ТЕЗИСОВ

**МЕЖДУНАРОДНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
СТУДЕНТОВ И МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ**

"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"

8-11 апреля 2014 г.

АЛМАТАЫ 2014 г.

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

МАТЕМАТИКА ЖӘНЕ МЕХАНИКА ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ
НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ
МАТЕМАТИКИ И МЕХАНИКИ

МЕХАНИКА-МАТЕМАТИКА ФАКУЛЬТЕТИ
МЕХАНИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

СТУДЕНТТЕР МЕН ЖАС ҒАЛЫМДАРДЫҢ
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
АТТЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

ТЕЗИСТЕР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК ТЕЗИСОВ

МЕЖДУНАРОДНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
СТУДЕНТОВ И МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

(8-11 апреля 2014 г.)

Алматы
«Қазақ университеті»
2014

сызықты көпнүктелік шеттік есептің шешімін табудың алгоритмі.....	105
ӘМIROВА Д.Т., ЖУМАНОВ Ж.М. Реализация синтаксического генератора с использованием семантических ситуаций для англо-казахского компьютерного перевода.....	106
АНЦИФЕРОВ В.А., САРБАСОВА А.К. Парадокс Монти холла.....	107
АРЕЩЕНКО Г.А. Дипломдық жұмысты тіркеу үрдісін автоматтандыру.....	108
АШИКБАЕВА Л.А., ПЫРКОВА А.Ю. Исследование основных проблем web-безопасности на примере разработки корпоративной системы учёта документооборота...	109
БАЙМБЕТ М. Н., НЕСТЕРЕНКОВА Л. А. Расчет неизотермического течения нефти в трубопроводе.....	110
БЕКБУЛАТОВ ЕЛДАР Бағдарламалық қауіпсіздік жүйелерін құрастыру және талдау...	111
БЕКБУЛАТОВ ЕРНАР Анализ и проектирование современных технических систем безопасности.....	112
БЕКЕТОВА А.О., МАКАШЕВ Е.П. Дыбыс жылдамдығынан жоғарғы сутегінің ауа ағымындағы жануын есептеу.....	113
БИТӨРЕ Ә., КАБДРАХОВА С.С. Үшінші ретті жәй дифференциалдық тендеулер үшін сызықтық көпнүктелі шеттік есептің шешімін табудың алгоритмі.....	114
ДҮЙСЕКЕЕВА Б.М. Автоматизация документооборота в образовательной системе.....	115
ДУСЕКЕЕВ Р.М., АБДРАХМАНОВ Т.А. Эффективность технологии cuda при решении криптографических задач на примере задачи о рюкзаке.....	116
ЕЛГЕЗЕКОВА А.К. Модель информационной системы управления научно-образовательным учреждением.....	117
ЖАПАРОВ Д.Б. Синтез и оптимизация алгоритма построения поискового дерева.....	118
ИСЛЯМОВА А.Н., БЕСПАЕВА А.З. map-reduce технологиясына негізделген кластерлі алгоритмді зерттеу және оның мұнай-газ саласының мәліметтерін өңдеуде қолданылуы..	119
ҚАДЫЛБЕКОВА Д.К. Применение биномиальной модели ценообразования Кокса-rossa-рубинштейна.....	120
ҚАЙРБАЕВА А.С. Разработка политики безопасности базы данных интернет-магазина.....	121
КАРЮКИН В.И. Разработка системы многомерного анализа данных учебного процесса.....	122
ҚӘРІБАЕВА А.С. Apertium платформасындағы қазақ-ағылшын машиналық аудармашысында сейлемді сегментерге (chunk) бөлу.....	123
МАДЕНОВА М.С., ЖУМАНОВ Ж. М. Разрешение лексической многозначности для англо-казахского компьютерного перевода.....	124
МЕНДЫБАЕВ Е.С. Математическое моделирование социальных конфликтов.....	125
МИРЗАХМЕДОВА Г.А., КОЖАНОВА А.М. c# тілінде желілік программалау.....	126
МУКАШЕВА У.Б. реализация синтаксического анализа с использованием семантических ситуаций для англо-казахского компьютерного перевода.....	127
МҰҚАН Л.Б. Photoshop программасында бейнелерді өңдеу әдістері.....	128
ИМРАНОВА Н.Б. безопасность облачных сервисов через мобильные приложения.....	129
НАЙМАНБАЙ А. А., КУАНДЫКОВ А.А. Построение поискового робота на базе мультиагентной технологии.....	130
НАКУБОВА Ж.А. Трудовая миграция населения в Республике Казахстан.....	131
НАМАЗБАЕВА Н.Р., МУРЗАБЕКОВ З.Н. Интеллектуальные системы автоматического управления.....	132
НУРЛЫБАЕВА К.К., БАЛАКАЕВА Г.Т. Анализ больших объемов данных для принятия решения.....	133
САФДАТБЕК Т.С. Вейвлет түрлендіру арқылы сигналдарды сандық түрлендіру.....	134
САҒИДОЛЛА Г. Эллипстік түтікшелер жүйесінің ағыспен араласуының ерекшелігі.....	135
САДУАҚАСОВА А.Н., КАЛМЕНОВА Г.Б. Улестірмелі жүйеде деректерді өңдеуді mda технологиясын пайдаланып модельдеу.....	136

ҮШІНШІ РЕТТІ ЖӘЙ ДИФФЕРЕНЦИАЛДЫҚ ТЕҢДЕУЛЕР ҮШІН СЫЗЫҚТЫҚ КӨПНҮКТЕЛІ ШЕТТІК ЕСЕПТІҢ ШЕШІМІН ТАБУДЫҢ АЛГОРИТМІ

БИТӨРЕ Ә., КАБДРАХОВА С.С.

$[0, T]$ кесіндісінде сыйықтық көпнүктелі шеттік есебі қарастырылады

$$\frac{d^3 z}{dt^3} = q_1(t) \frac{d^2 z}{dt^2} + q_2(t) \frac{dz}{dt} + q_3(t)z + f(t), \quad (1)$$

$$z(0) = z^0, \alpha \cdot z(\theta) + \beta \cdot z(T) = z^1, \quad z(T) = z^2, \quad 0 < \theta < T, \quad (2)$$

мұнда $q_i(t), i=1,2,3, f(t) - [0, T]$ кесіндісінде үзіліссіз функциялар, $\alpha, \beta, z^0, z^1, z^2$ берілген тұрақтылар.

(1), (2) есебінің шешімі деп $[0, T]$ кесіндісінде үзіліссіз, үш рет дифференциалданатын және (1)-ші дифференциалдық теңдеу мен (2)-ші көпнүктелік шартты қанағаттандыратын $z(t)$ функциясын айтамыз.

$z_1 = z, z_2 = \frac{dz}{dt}, z_3 = \frac{d^2 z}{dt^2}$ белгілеудерін енгізу арқылы (1), (2) шеттік есебінен келесі эквивалентті бірінші ретті сыйықтық теңдеулер жүйесіне қойылған шеттік есепке көшеміз [1].

$$\frac{dz}{dt} = A(t)z + F(t), \quad t \in [0, T], \quad (3)$$

$$Bz(0) + Cz(\theta) + Dz(T) = G, \quad (4)$$

$$\text{мұнда } z(t) = \begin{pmatrix} z_1(t) \\ z_2(t) \\ z_3(t) \end{pmatrix}, \quad F(t) = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ f(t) \end{pmatrix}, \quad A(t) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ q_3(t) & q_2(t) & q_3(t) \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix},$$

$$C = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ \alpha & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad D = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ \beta & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad G = \begin{pmatrix} z^0 \\ z^1 \\ z^2 \end{pmatrix}.$$

Жәй дифференциалдық теңдеулер үшін екінүктелік шеттік есептің жуық шешімін табудың тиімді әрі құрылымды әдістерінің бірі параметрлеу әдісі болып табылады [2-3]. Бұл әдіс есептің бірмәнді шешілімділігінің қажетті және жеткілікті шарттарын ғана емес, оның дәл шешіміне ұмтылатын жуық шешімін табудың тікелей алгоритмін береді. Жұмыста параметрлеу әдісі (3),(4) есебінің жуық шешімін табу үшін дамытылған. Параметрлеу әдісінде қосымша параметр енгізу арқылы шекаралық есептен Коши есебіне өтеміз және оның жуық шешімін табуда төртінші ретті Рунге-Кутте[4] әдісін қолданамыз. Ұсынылған алгоритм бойынша нақты мысалдар қарастырылып, олардың шешімін табу C++ бағдарламасында жүзеге асырылған.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Н. М. Матвеев. Методы интегрирования обыкновенных дифференциальных уравнений, 1963 г.